

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยผสมผสาน (Multi Methods) โดยการศึกษาทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพควบคู่กัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเลี้ยงดูและพัฒนาการเด็กในหมู่บ้านกะเหรี่ยง ด้วยการเจาะจงหมู่บ้านพะมอลอ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านภาค อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การเก็บข้อมูล

1. เก็บข้อมูลหมู่บ้านด้านสภาพทั่วไป ได้แก่ ลักษณะที่ตั้งของหมู่บ้าน โครงสร้างประชากร การประกอบอาชีพ รายได้ ศาสนา วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม การคมนาคม สื่อต่างๆ โครงสร้างพื้นฐานหมู่บ้าน ข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้านและข้อมูลพื้นฐานด้านสาธารณสุข โดยแบบสังเกตและสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น

2. สัมภาษณ์ระดับลึก (Interview) ผู้เลี้ยงดูเด็กที่บ้าน ในด้านการเลี้ยงดูเด็กเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย คือ ด้านโภชนาการ ด้านการเจริญและพัฒนาการ ด้านการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ด้านสุขาภิบาลอาหารและสิ่งแวดล้อม ด้านการเจ็บป่วย และการส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจ สถิติปัญหาและสังคมตามวัย โดยแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นแบบมีโครงสร้างในลักษณะคำถามปลายเปิดโดยการสัมภาษณ์จะใช้ควบคู่กับการสังเกต (Observation) และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและการปฏิบัติของผู้เลี้ยงดูเด็กเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กและพัฒนาการเด็กโดยการอภิปรายกลุ่มย่อย (Focus Group Discussions)

3. เก็บข้อมูลด้านสุขภาพและการใช้บริการสุขภาพจากสมุดบันทึกประจำตัวแม่และเด็ก จากการสัมภาษณ์ผู้เลี้ยงดูเด็ก และจากการตรวจสุขภาพเด็ก

4. ตรวจวัดการเจริญเติบโตและภาวะโภชนาการเด็กโดยใช้กราฟการเฝ้าระวังทางโภชนาการ เด็กอายุ 0-60 เดือน ของกระทรวงสาธารณสุข (ภาคผนวก ค)

5. ตรวจวัดพัฒนาการเด็ก ตามคู่มือการตรวจวัดพัฒนาการเด็กสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ด้วยวิธีการตรวจวัด แบบคัดกรอง 4 ด้าน ได้แก่

5.1 ด้านการทรงตัวและการเคลื่อนไหวร่างกาย (Gross Motor)

5.2 ด้านการใช้ตาและมือ (Fine Motor)

5.3 ด้านการสื่อความหมายและภาษา (Language)

5.4 ด้านบุคลิกภาพและสังคม (Personal Social)

(ภาคผนวก ค)

วิธีการตรวจวัดดำเนินการโดย

1. ผู้วิจัยอธิบายให้ผู้เลี้ยงดูเด็กเข้าใจ และสร้างความคุ้นเคยกับเด็ก และศึกษาพฤติกรรมของเด็ก การตรวจวัดบางด้านจะต้องเตรียมอุปกรณ์ตามกิจกรรมการตรวจวัด
2. เยี่ยมบ้านของกลุ่มเป้าหมายทุกคน เพื่อสังเกตพฤติกรรมเด็กและสังเกตพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็กของผู้เลี้ยงดูเด็ก

กลุ่มเป้าหมาย

1. เด็กอายุ 0-5 ปี ทั้งหมด จำนวน 35 คน
2. ผู้เลี้ยงดูเด็กที่บ้านทั้งหมด จำนวน 34 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเลี้ยงดูเด็กของผู้เลี้ยงดูและสุขภาพเด็ก จากการสัมภาษณ์ และสังเกต จากสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก และการตรวจสุขภาพเด็ก
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้านการเจริญเติบโต และภาวะโภชนาการของเด็ก โดยประเมินจากกราฟการเฝ้าระวังด้านโภชนาการ และการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 0-6 เดือน ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
3. วิเคราะห์ข้อมูลด้านพัฒนาการเด็ก จากการประเมินพัฒนาการตามความสามารถผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านเกณฑ์แต่ละด้านตามช่วงอายุของเด็ก